

На фокус

Дългосрочен кредитен рейтинг на България

Рейтингова агенция	Рейтинг	Перспектива	От дата
S&P	BBB-	положителна	31.05.2019
Moody's	Baa2	стабилна	26.05.2017
Fitch	BBB	положителна	22.03.2019

Източник: МФ

Анализатор:

Емил Калчев, д-р ик.
emil.kalchev@raiffeisen.bg

Редактор:

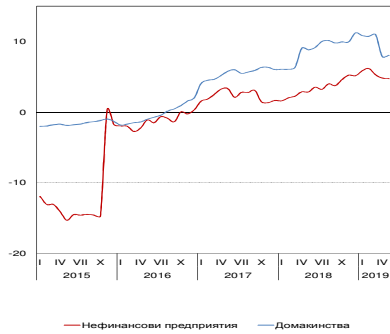
Божидар Гюров
bojidar.gyurov@raiffeisen.bg

България предприе политически стъпки към присъединяване към банковия съюз и „чакалната“ на еврозоната (механизма ERM II) през юли 2018 г. Страната встъпи в "тясно сътрудничество" с ЕЦБ и прие серия от промени в националното законодателство с цел привеждането му в съответствие с това на ЕЦБ и еврозоната. Процесът на „тясно сътрудничество“ бе осъществен в рамките на една година, в т.ч. бе проведена оценка качеството на активите на 6 български банки от ЕЦБ, резултати от която се очакват до дни. От МФ изразяват „умерен оптимизъм“, че до края на годината България ще може да се присъедини към банковия съюз и ERM II, където по правило трябва да престои минимум две години до въвеждане на еврото като национална валута. Оптимизмът на МФ се крепи върху констатацията, че страната изпълнява критериите от Маастрихт относно инфлация, лихвени проценти, публичен дълг, бюджетен баланс и стабилност на валутния курс. В тази връзка, единствено инфлацията в страната, без сама по себе си да е висока, би могла да се окаже известна формална пречка, тъй като се изисква тя да не надвишава с повече от 1.5 пр.п. размера на инфлацията на 3-те държави членки с най-добри показатели. От друга страна, необходимо е приемането на още законодателни промени, което е изпълнимо и зависи от политическата воля за присъединяване към еврозоната. Разбира се, в крайна сметка приемането на България ще бъде резултат на политическо решение, върху което ще повлияят новите Президенти на ЕК и ЕЦБ, като съществено ще зависи от доверието и имиджа на страната пред страните членки на еврозоната.

	2015	2016	2017	2018	2019e	2020f
БВП (реален растеж, %)	3.6	3.9	3.8	3.1	3.0	2.5
Номинален БВП (млрд. лева)	88.6	94.1	98.6	107.9	114.5	120.3
Потребителски цени, средногодишни (растеж, %)	-0.1	-0.8	2.1	2.8	3.9	3.7
Средна месечна брутна работна заплата (лева)	882	950	1045	1133	1255	1370
Коефициент на безработица (средногодишно, %)	9.1	7.6	6.2	5.2	5.0	5.8
Бюджетен баланс (% от БВП)	-2.8	1.6	0.9	0.1	-2.0	-0.5
Публичен дълг (% от БВП)	25.6	29.1	25.1	22.1	20.8	23.0
Търговски баланс (млрд. евро)	-5.8	-2.1	-1.7	-4.1	-3.9	-4.9
Текуща сметка (млрд. евро)	0.0	2.5	6.5	4.6	2.9	1.6
Нетни преки чуждестранни инвестиции (млрд. евро)	2.5	1.0	1.4	1.5	1.5	1.0
Валутни резерви на БНБ (млрд. евро)	20.3	23.9	23.7	25.1	23.8	23.0
EUR/BGN (в края на годината)	1.96	1.96	1.96	1.96	1.96	1.96

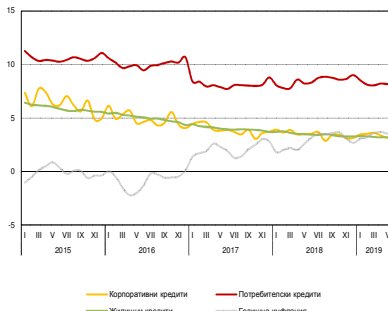
Източник: НСИ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

Кредити по видове (% , годишен темп)

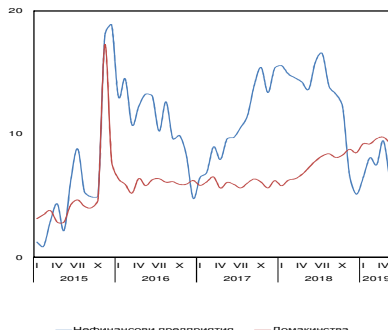
Източник: БНБ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

Средни годишни лихвени проценти по нови кредити (% на година)

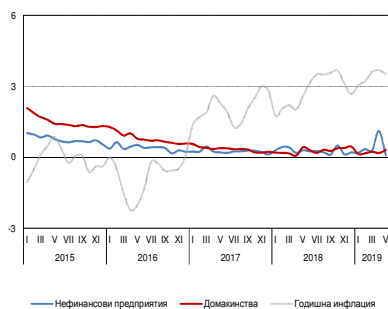
Източник: БНБ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

Депозити по видове (% , годишен темп)

Източник: БНБ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

Средни годишни лихвени проценти по нови депозити (% на година)

Източник: БНБ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

Ръст на кредитите и депозитите

Според паричната статистика на БНБ, към май нетните чуждестранни активи на банките се увеличиха с 1.7 млрд. лв. на годишна база до 10.3 млрд. лв. На това увеличение съответства ръст при чуждестранните банкови активи от 2.2 млрд. лв. до 18.2 млрд. лв. и нарастване на чуждестранните пасиви с 0.5 млрд. лв. до 7.9 млрд. лв.

През май, за тридесет и втори пореден месец, кредитите към фирми и граждани се увеличиха с общо 6.1% на годишна база, достигайки 55.9 млрд. лв. При кредитите към нефинансови предприятия бе отчетен по-незначителен ръст от 4.8% до ниво от 33.4 млрд. лв., докато при тези към домакинствата нарастването бе по-бързо - с 8.0% до 22.5 млрд. лв.

От своя страна нивото на лошите и реструктурирани кредити (без овърдрафт) през май отбеляза спад с 2.9 пр.п. на годишна база до 13.2%, което въпреки намалението остава относително високо ниво. Очакваме продължаване процеса на постепенно понижаване дела на лошите и реструктурирани кредити в следващите месеци.

Кредитирането през май 2019 г. се осъществи на фона на спадащи средни номинални лихви в сравнение с тези година назад. Така за новоотпуснатите кредити към нефинансови предприятия средната номинална лихва беше 3.1% годишно, което е с 0.4 пр.п. по-ниско от нивото година назад. От друга страна, лихвите по потребителските кредити намаляха с 0.1 пр.п. до 8.1%, а тези по ипотечните кредити с 0.3 пр.п. до 3.2%.

Обемът на депозитите отново нарасна на годишна база с 8.2%, до 73.6 млрд. лв. през май, за петдесет и четвърти пореден месец. По компоненти, депозитите на домакинствата се увеличиха с 9.2%, достигайки 50.8 млрд. лв., а тези на нефинансовите предприятия (фирмите) с 5.9% до 22.8 млрд. лв.

За седми пореден месец депозитите на фирмите бележат само едноцифрени годишни ръстове, което е сигнал за донякъде подобрена инвестиционна среда в реалната икономика, кореспондираща и с ръста на инвестициите в рамките на БВП, който въпреки че е относително слаб е положителен за периода.

През май средната номинална лихва по депозитите на фирмите се понижи с 0.2 пр.п. на годишна база до 0.1% за година. При депозитите на домакинствата лихвата беше 0.3% през май, като спрямо май 2018 г. тя намалю с 0.1 пр.п.

Ограничена отговорност относно макроикономически анализ

Издател: Райфайзенбанк (България) ЕАД (отсега нататък "РББГ").

РББГ е кредитна институция по смисъла на §1 Закон за кредитните институции със седалище и адрес на управление гр.София 1407, бул. Никола Вапцаров 55, Експо 2000, www.rbb.bg.

Надзорен орган: Комисия за финансов надзор ("КФН"), гр. София 1000, ул. "Будапеща" 16 и Българска Народна Банка, гр. София 1000, пл. "Княз Александър I" №1. Допълнително, Райфайзенбанк (България) ЕАД е обект на надзор от страна на Европейската Централна Банка (ЕЦБ), с който ЕЦБ се ангажира в рамките на Единния Надзорен Механизъм (ЕНМ), който се състои от ЕЦБ и националните компетентни органи (Регламент (ЕС) № 1024/2013). Освен ако не е дадено тук изрично друго, препратките към правните норми се отнасят до нормите, приети от Република България.

Настоящият анализ е изготвен и публикуван единствено на български език и е съобразен единствено с изискванията на действащото българско законодателство. Настоящият документ е предназначен за информационни цели и не може да бъде превеждан на език различен от български, възпроизвеждан и разпространяван на трети лица или в държави извън Република България. Настоящият документ не представлява нито предложение, нито проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа („ЗППЦК“), Закона за пазарите на финансови инструменти („ЗПФИ“) или друг относим нормативен акт, вкл. и чуждестранен. Инвестиционно решение по отношение на ценни книжа, финансов продукт или инвестиция трябва да бъде взето на базата на одобрен, публикуван проспект или пълна документация за въпросните ценни книжа, финансов продукт или инвестиция, а не на базата на този документ.

Настоящият документ не представлява лична препоръка за покупка или продажба на финансови инструменти по смисъла на ЗППЦК, ЗПФИ или друг относим нормативен акт. Нито настоящият документ в цялост, нито която и да е част от него представлява основание за сключване на договор или обвързване с каквото и да било друг ангажимент. Този документ не е заместител на необходимия съвет за покупка или продажба на ценни книжа, инвестиционен или друг финансов продукт. По отношение на продажбата или покупката на ценни книжа, инвестиции или финансови продукти, вашият банков консултант може да предостави индивидуална консултация, която е подходяща за инвестиции и финансови продукти.

Настоящият анализ е създаден на базата на общодостъпна информация, а не на поверителна информация, която страната, изготвяща анализа, е придобила изключително на основата на клиентски отношения с дадено лице.

Освен ако изрично не е споменато друго в настоящата публикация, издателите на доклада считат предоставената информация за надеждна, но не предоставя гаранции по отношение на нейната точност, прецизност и пълнота.

В развиващите се пазари може да има по-висок риск, свързан с приключването на сделките и съхранение на финансови инструменти, в сравнение с пазари с вече изградена инфраструктура. Ликвидността на акциите/финансовите инструменти може да бъде повлияна от броя на маркет-мейкърите. И двете обстоятелства могат да доведат до повишен риск по отношение на сигурността на инвестициите, направени въз основа на информацията, съдържаща се в този документ.

Информацията в тази публикация е актуална до датата на създаване на документа. Той може да не е актуален спрямо бъдещи развития, които не са отразени в публикацията

Освен ако изрично не е споменато друго анализаторите, наети от РББГ, не се възнаграждат за специфични инвестиционни банкови сделки. РББГ забранява на нейните анализатори и лицата, които докладват на анализаторите, да придобиват ценни книжа или други финансови инструменти на всяко предприятие, което е обхванато от анализаторите, освен ако такова придобиване не е разрешено предварително от съответния отдел Нормативно съответствие.

РББГ е въвело следните организационни и административни споразумения, включително информационни бариери, които да спират или предотвратят конфликт на интереси във връзка с препоръки: РББГ е определило всеобщо обвързващи конфиденциални зони. Конфиденциални зони обикновено са организационни единици в рамките на кредитните институции, които са отделени от други звена посредством организационни мерки, които регулират обмена на информация, доколкото свързана информация е постоянно или временно обработвана там. Свързана информация не напуска конфиденциалната зона и трябва да се третира като строго поверителна във вътрешните бизнес операции, включително и при взаимодействието с други звена. Това не се отнася до прехвърлянето на информация, необходима за обичайните бизнес операции. Такова прехвърляне на информация обаче е ограничено до това, което е абсолютно необходимо (need-to-know принцип). Обменът на свързана информация между две конфиденциални зони може да се случи само с участието на Специалист Нормативно съответствие.

Ако се установи, че някое от условията на тази „Ограничена отговорност“ е незаконосъобразно, недействително или неизпълнимо, съгласно което и да е приложимо право, това условие, доколкото е разграничимо от останалите условия, се счита за несъществуващо в тази „Ограничена отговорност“; то по никакъв начин не засяга законосъобразността, действителността или изпълнимостта на останалите условия.

Настоящият макроикономически анализ е свободно достъпен на интернет страницата на РББГ: www.rbb.bg